

Státní okresní archiv Domažlice se sídlem v Horšovském Týně

Místní národní výbor Draženov

(1914) 1945-1990

Inventář

EL NAD č.: 119

AP č.: 332

Miroslava Bauzová

Horšovský Týn 2010

Obsah

Úvod:	3
I. Vývoj původce archivního fondu	3
II. Vývoj a dějiny archivního fondu	7
III. Archivní charakteristika archivního fondu	7
IV. Stručný rozbor obsahu archivního fondu	8
V. Záznam o uspořádání archivního fondu a zpracování archivní pomůcky	9
Seznam použitých pramenů a literatury	10
Přílohy:	
Příloha č. 1: Seznam použitých zkratk	11
Inventární seznam	13

I. Vývoj původce archivního fondu

Obec Draženov ležící v těsné blízkosti významné silniční křižovatky asi 4 km severně od Domažlic byla v letech 1945-1990 samostatnou obcí v okrese Domažlice. Roku 1930 v obci žilo 437 obyvatel v 85 domech, roku 1950 311 obyvatel v 90 domech. Počet obyvatel v roce 1980 klesl na 293 v 84 domech a při posledním sčítání obyvatelstva v roce 2001 bylo zjištěno, že trvale žijících obyvatel v obci je 375 ve 115 domech.

Už za druhé světové války se objevila idea vytvoření nových institucí v oblasti místní správy. Národní výbory, jak byly nové instituce nazvány, měly ve své činnosti spojit prvky státní správy a samosprávy. V tomto ohledu se také rozcházely představy o jejich budoucím fungování.

Jako prozatímní orgány veřejné správy ve všech oborech byly národní výbory definovány v ústavním dekretu prezidenta republiky o národních výborech a Prozatímním národním shromáždění č. 18/1944 Úředního věstníku čsl. ze dne 4. prosince 1944. Postavení místních národních výborů v obci, způsob voleb do nich a výkon pravomoci měla stanovit vláda prostřednictvím svého nařízení. Tím bylo nařízení vlády č. 4/1945 Sb. z 5. května 1945, o volbě a pravomoci národních výborů, a dále vládní nařízení č. 44/1945 Sb. ze 7. srpna 1945, kterým se mění vládní nařízení č. 4/1945 Sb. a vyhláška ministerstva vnitra č. 45/1945 Sb., o úplném znění vládního nařízení o volbě a pravomoci národních výborů.

Národní výbory, které mezitím začaly často neformálně na osvobozeném území vznikat, měly být v co nejkratší době obnoveny jako zastupitelské orgány a orgány veřejné správy podle zásad československých volebních řádů. Přesto se však řádné volby do národních výborů nekonaly. Národní výbory měly ve svém obvodu spravovat všechny veřejné záležitosti, pokud tyto nebyly spravovány jiným veřejným orgánem. Místní národní výbor převzal dnem svého ustavení pravomoc, kterou mělo podle dosavadních pravomocí obecní zastupitelstvo, obecní rada a starosta. Obecní zastupitelstvo dnem ustavení místního národního výboru zaniklo. Místní národní výbor v Draženově převzal správu obce dne 8. května 1945 a jeho složení bylo následující: prozatímní předseda Josef Charvát a členové Jan Riesz, Pavel Příbek, Martin Kupilík, Štěpán Podestát, Václav Šleis. Výbor v tomto složení neměl dlouhého trvání. Byl v platnosti pouze jeden den. Občané odmítali uznat jeho právoplatnost, takže předseda ONV Domažlice Beneš nařídil utvoření nového národního výboru, který byl následně sestaven pod vedením Josefa Hány ml. dne 13. května 1945. Předsedou se stal Jan Riesz, zapisovatelem Jiří Altman a členy MNV byli Josef Hána, Martin Příbek, Josef Mleziva, Štěpán Podestát a Josef Hof. Na občanské schůzi dne 20. května 1945 byl místní národní výbor rozšířen o nově zvolené členy - Josef Beneš, Pavel Vondraš, Pavel Příbek, Václav Šleis. Dále byla ustavena zemědělská, školská, rolnická, finanční, stavební a mléčná komise.

Ve věcech státní správy byly národní výbory podřízeny vládě, byla uplatňována podřízenost národního výboru nižšího stupně národnímu výboru vyššího stupně. V kompetenci národních výborů byla evidence obyvatelstva, spolkové a shromažďovací záležitosti, věci státního občanství, dohled nad živnostenskými záležitostmi, školstvím, zdravotní a sociální péčí, správa obecního majetku.

Původní složení místních národních výborů bylo výsledkem politického vlivu v obci, to se měnilo během roku 1945 podle paritního zastoupení politických stran. Na základě vládního nařízení č. 120/1946 Sb., ze dne 27. května 1946, o obnovení národních výborů na podkladě výsledků voleb do Ústavodárného Národního shromáždění, proběhly volby členů do Místního národního výboru Draženov a dne 25. června 1946 na ustavující schůzi byli zvoleni: předseda Martin Kupilík, místopředseda Jakub Jahn a členy rady národního výboru se stali Štěpán Podestát a Bedřich Tauer. V září roku 1947 byl schválen Prozatímní organizační řád místních národních výborů, který stanovil jejich vnitřní organizaci. Ten rozlišoval národní výbor jako volený sbor (složky národního výboru – rada, předseda, referenti a komise) a úřad národního výboru, který většinou tvořil personál bývalého obecního úřadu. Hlavním orgánem bylo plénum, které rozhodovalo o nejdůležitějších záležitostech obce a volilo další orgány národního výboru, především radu. Ta vykonávala rozhodnutí pléna, měla i určité rozhodovací pravomoci a řídila

zaměstnance národního výboru. Jako poradní orgány rady byly plénem voleny komise národního výboru, jejichž působnost se vztahovala na celou obec. V každé obci musela být zřízena finanční komise, roku 1947 byly zřizovány mimořádné vyživovací komise. V komisích mohli zasedat i nečlenové národního výboru. Na základě systemizačního plánu mohl místní národní výbor zaměstnávat obecní zaměstnance. V tomto roce došlo v MNV Draženov ke změně. Předseda Martin Kupilík rezignoval na funkci a na jeho místo byl zvolen Jan Příbek.

Na základě zákona č. 213/1948 Sb. z 21. července 1948, o úpravě některých poměrů na ochranu veřejných zájmů, byly dodatečně legalizovány personální čistky, ke kterým došlo po únoru 1948. Dne 30. května 1948 proběhly volby v Draženově. Předsedou byl zvolen Jiří Altman a členy rady se stali František Riesz a Martin Příbek. Ústavní zákon č. 150/1948, Ústava Československé republiky, stanovil, že národní výbory jsou nositeli a vykonavateli státní moci. Samospráva postupně zanikala a činnost národních výborů byla postátněna. Vládním nařízením č. 14/1950 Sb. ze dne 28. února 1950, o organizaci místních národních výborů, se Místní národní výbor v Draženově zařadil podle počtu obyvatel mezi národní výbory I. kategorie a čítal 15 členů. Do funkce předsedy byl zvolen František Riesz a újezdním tajemníkem se stal Michal Jahn.

Podle vyhlášky ministerstva vnitřní č. 369/1950 Ú. l. ze dne 16. června 1950 svoji činnost zastavily mimořádné vyživovací komise. Pracovními orgány plenárního zasedání (termín plenární zasedání nahradil termín plenární schůze) byly komise. Místní národní výbory I. a II. kategorie zřizovaly tyto stálé komise: zemědělskou, finanční, pro kulturu, osvětu a zdravotnictví, pro výstavbu obce a výjimečně pro místní hospodářství. Navíc mohly být zřizovány komise podle místních podmínek a dočasných potřeb.

V menších obcích rozhodovala rada ve sboru a jen výjimečně se vyskytli referenti. Nyní byla zřízena funkce tajemníků i u místních národních výborů, kde se stali pomocníky a výkonnými orgány předsedy. Místního tajemníka ustavovalo plenární zasedání MNV a ve funkci jej potvrzoval předseda ONV. Vládním nařízením č. 119/1951 Sb. ze dne 11. prosince 1951, o tajemnicích místních národních výborů, byli místní tajemníci ustavováni u všech místních národních výborů, výjimečně mohlo mít se souhlasem KNV několik místních národních výborů jednoho společného místního tajemníka. Prvním takovým tajemníkem v Draženově byl jmenován pan März. Od 8. března 1952 ho nahradil Josef Růžek a na podzim téhož roku do funkce nastoupil Karel Kohel.

V prosinci roku 1951 pracoval Místní národní výbor v Draženově v tomto složení: předseda Jan Pivoňka, místopředseda Josef Altman, finanční referent Jan Novák, referent školství a práce Václav Podestát a referent výživy Jan Kincler.

V roce 1954 byl přijat ústavní zákon č. 12/1954 Sb., o národních výborech, zákon č. 13/1954 Sb., o národních výborech, a č. 14/1954 Sb., o volbách do národních výborů, na jehož základě proběhly v Draženově dne 23. května 1954 volby do národního výboru, z nichž vzešlo 9 členů MNV. Následně dne 27. května 1954 byla svolána ustavující schůze místního národního výboru, kde byl opět zvolen František Riesz předsedou a nově Jan Pivoňka tajemníkem.

Dosud byli členové národních výborů jmenováni okresním národním výborem na návrh Národní fronty. Volební období bylo tříleté. Místní národní výbory ve svém obvodu organizovaly a řídily hospodářskou, kulturní a společenskou výstavbu. Nově bylo orgánem státní moci plenární zasedání, orgánem státní správy rada. Referentský systém byl zrušen. Rozhodnutím krajského národního výboru mohl být zřízen i jeden místní národní výbor pro víc obcí. Místní národní výbory se měly scházet ke svým zasedáním nejméně jednou za měsíc, na nich projednávaly úkoly celostátního a místního významu, zejména roční plány rozvoje hospodářství obce, rozpisy plánů výroby a výkupu a kontrolu jejich plnění, rozpočty, účetní výkazy a závěrky, zajištění zemědělských prací, rozvoj JZD, plnění dodávek, otázky zásobování a poskytování služeb obyvatelstvu, rozvoje kulturního života a zdravotní péče.

Rada místního národního výboru zajišťovala plnění úkolů podle usnesení místního národního výboru, usnesení národních výborů vyšších stupňů a jejich rad a podle směrnic vlády. Na svých schůzích projednávala úkoly rozvoje zemědělské výroby, hodnotila plnění kvót zemědělského výkupu, stav služeb obyvatelstva a kulturního života v obci. Připravovala program

a návrhy usnesení pro zasedání místního národního výboru a předkládala mu zprávy o své činnosti, organizovala socialistické soutěžení. Na pomoc si rada mohla zřizovat pomocné komise jako své poradní orgány. Radu místního národního výboru tvořili předseda, jeho náměstek, tajemník a další členové rady.

Povinností tajemníka bylo pomáhat předsedovi místního národního výboru při organizování činnosti, vyhotovovat zápisy ze zasedání MNV a schůzí rady, vést evidenci členů MNV a evidenci usnesení. Byl odpovědný za vedení evidencí půdy, hospodářských zvířat, za účetní a jiné předepsané evidence a vykonával administrativní práce, pokud je neobstarával jiný pracovník.

Pracovním a kontrolním orgánem plenárního zasedání byly stálé komise, které neměly rozhodovací pravomoc a byly odpovědné přímo národnímu výboru. Byly voleny z členů místního národního výboru. Převážně byly zřizovány zemědělské, finanční a kulturní komise.

Vládním nařízením č. 64/1957 Sb., o místní bezpečnosti, byla působnost místních národních výborů rozšířena o místní záležitosti veřejného pořádku a bezpečnosti osob a majetku. Vládním nařízením č. 6/1958 Sb., ze dne 14. března 1958, o změnách působnosti v oboru občanské kontroly obchodu a provozoven, byla na výkonné orgány místních národních výborů přenesena činnost a jmenování občanských kontrolorů.

Volbám v květnu 1957 předcházela novelizace zákonů o národních výborech (zákon č. 10/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o národních výborech), která změnila počty jejich členů tak, že na místní úrovni jich přibýlo na úkor okresních národních výborů. V obcích do 400 obyvatel měly mít místní národní výbory 9 až 11 členů - podrobněji to určoval zákon č. 11/1957 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon o volbách do národních výborů. Po volbách se složení MNV Draženov téměř nezměnilo.

Výrazné změny ve vývoji národních výborů představoval rok 1960. Ústavní zákon č. 35/1960 Sb., o změně ústavního zákona o volbách do Národního shromáždění a o volbách do Slovenské národní rady a ústavního zákona o národních výborech, předcházela novému územnímu uspořádání státu, které bylo kodifikováno zákonem č. 36/1960 Sb., o územním členění státu. Ten stanovil, že z důležitých společenských zájmů, zejména pro další rozvoj zemědělské výroby a pro hospodářskou a kulturní výstavbu obcí, lze vytvořit, zrušit nebo sloučit obce nebo provést změnu jejich území. V rámci územní reorganizace národních výborů v krajích, okresech a obcích dne 1. července 1960 došlo ke sloučení MNV Draženov a MNV Ždánov ve společný Místní národní výbor Draženov se sídlem tamtéž. Místní národní výbor Ždánov tímto zanikl. Členové Místního národního výboru Draženov byli zvoleni dne 12. června 1960. Funkce předsedy byla svěřena Josefu Altmanovi, funkce tajemníka Janu Svačinovi. Do rady národního výboru byli zvoleni Jan Riesz, Josef Růžek, Josef Kubš a Jan Svačina, nově byly utvořeny také komise zemědělská, finanční, pro výstavbu, trestní, školská a kulturní.

Vládní nařízení č. 71/1960 Sb. z 10. června 1960, o rozšíření pravomoci a odpovědnosti národních výborů a o uspořádání a činnosti jejich orgánů, stanovilo hlavní úkoly místních a městských národních výborů obecně a pro jednotlivé úseky jejich činnosti. Všechny úkoly, pokud nebyly vyhrazeny plénu nebo radě MNV, řešily a zabezpečovaly komise národního výboru. Místní národní výbory zřizovaly zpravidla komisi plánovací, finanční, zemědělskou, školskou a kulturní, pro služby a místní výrobu, pro výstavbu a ochranu veřejného pořádku, v menších obcích pak zpravidla společnou plánovací a finanční komisi.

Volby roku 1964 přinesly do složení MNV v Draženově další změny. Předsednictví vykonával Josef Kubš. Náměstkem se stal Josef Altman a ve funkci tajemníka začal pracovat Jiří Kalenda.

Zákon č. 65/1965 Sb., o národních výborech, poskytoval právní základ k dalšímu rozšíření pravomoci a odpovědnosti NV a vymezoval okruh hospodářství, za jehož řízení národní výbory zodpovídaly. MNV měly zřizovat a spravovat podniky a zařízení poskytující služby obyvatelstvu. Zabezpečovaly zemědělskou výrobu, staraly se o výkup zemědělských výrobků, rozvoj služeb a místní výroby. Odpovídaly za bytovou politiku obce, spravovaly školská, kulturní a jiná zařízení a vyřizovaly běžné záležitosti občanů. Krajský národní výbor mohl určit, ve kterých obcích

městského charakteru bude podle tohoto zákona působit městský národní výbor (dosud jen v krajských městech). Se souhlasem KNV mohl být zřízen jeden místní národní výbor i pro několik obcí.

Zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, který s několika změnami platil až do roku 1990, vycházel z dosavadního vývoje právního řádu a posiloval postavení NV v jejich územních obvodech. Vymezoval jejich vzájemné vztahy k jiným územním a ústředním orgánům a zaváděl nové vztahy v oblasti řízení národního hospodářství a označil je za orgány socialistické státní moci a správy v krajích, okresech a obcích. K tomu ovšem připojil ještě konstatování věcně nesmyslné, podle kterého byly národní výbory "státní orgány, které mají ve své činnosti samosprávný charakter".

Počty poslanců a členů rady byly stanoveny podle velikosti obcí. Od roku 1967 se zvýšil minimální počet poslanců i u malých obcí na 11 a počet členů rady zůstal nezměněn.

Na úseku služeb a místní výroby mohly místní národní výbory zřizovat a spravovat podniky a rozpočtové organizace komunálních služeb, provozovny místní výroby stavebních hmot a různé další drobné provozovny.

Po roce 1967 došlo i k četným ústavním změnám. Ústava z roku 1960 byla podstatně pozměněna zákonem č. 143/1968 Sb., o československé federaci, ústavním zákonem č. 125/1970 Sb. a ústavním zákonem č. 43/1971 Sb. Volební období NV bylo stanoveno na 5 let. Zákon ČNR č. 57/1971 Sb., kterým se mění zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech, nově stanovil podle počtu obyvatel minimální počty poslanců místních a městských národních výborů. Z voleb konaných v listopadu roku 1968 vzešel místní národní výbor v nezměněném složení.

Na ustavující schůzi Místního národního výboru v Draženově dne 17. prosince 1971 proběhly podle zákona ČNR č. 57/1971 Sb., kterým se mění zákon č. 69/1967 Sb., o národních výborech (nově stanovil podle počtu obyvatel minimální počty poslanců místních a městských národních výborů) volby do pléna a rady MNV. Předsedou byl zvolen Karel Plášil, tajemníkem Jan Pivoňka a místopředsedou Josef Hartl. Členy rady se stali Václav Červenka a Jan Sladký.

Dne 22. listopadu 1976 plenární zasedání MNV Draženov zvolilo podle ustanovení § 39 odst. 2, písm. ch, zákona č. 69/67 Sb., o národních výborech poslance Jana Hojdu předsedou MNV, poslance Jana Beneše místopředsedou, Josefa Kůstku tajemníkem, Josefa Cibulku a Václava Osvalda členy rady.

Dne 27. března 1981 proběhly v Draženově další volby do místního národního výboru a dne 17. dubna 1981 na prvním ustavujícím plenárním zasedání i volby do rady a pléna MNV. Podle zákona č. 69/67 Sb. byli zvoleni Jan Hojda předsedou, Josef Tulis místopředsedou a Josef Kůstka tajemníkem MNV.

Nevýrazných změn v obsazení funkcí se MNV Draženov dostalo po volbách dne 20. června 1986. Předsedou národního výboru se opět stal Jan Hojda, tajemníkem Josef Kůstka a členy rady Josef Tulis, Václav Osvald a Václav Paidar. V tomto složení MNV Draženov pracoval až do roku 1990.

Působnost MNV jako základního článku územní organizace státní správy a státní moci byla upravena přijetím zákonů ČNR č. 49/1982 Sb. a č. 137/1982 Sb. V obcích, které na návrh ONV určil krajský národní výbor jako střediskovou obec, působil místní národní výbor s rozšířenou působností. Nově byly stanoveny minimální počty poslanců u místních národních výborů ve střediskových obcích. Na návrh KNV mohla vláda rozhodnout, ve které střediskové obci bude působit městský národní výbor. Integrace místních národních výborů probíhala jednak slučováním obcí, kdy se bývalé obce staly místními částmi integrované obce, jednak sdružováním, kdy si sdružené obce ponechaly územní samostatnost a vlastní označení (společný MNV pro několik obcí).

Za orgány národních výborů zákon pokládal plénum, radu, komise, správní komise, odbory a zvláštní orgány. Hlavním orgánem zůstalo plenární zasedání s vymezenou výhradní působností. Rada zůstala hlavním výkonným orgánem se všeobecnou působností. Vykonávala rozhodnutí pléna a také rady národního výboru vyššího stupně. Předseda NV řídil zasedání pléna a rady, spolu s tajemníkem podepisoval usnesení, navenek národní výbor reprezentoval. Ve střediskových

obcích zřizovaly MNV na základě vládního doporučení komise, které se měly znovu více specializovat na své iniciativní a kontrolní poslání vůči organizacím, které NV řídil a spravoval. Jejich výkonné funkce byly omezeny na ty záležitosti, které jim určilo plénum.

Místní národní výbory řídily mateřské a základní školy, knihovny a další kulturní zařízení, místní komunikace, komunální služby, prováděly opatření k zásobování, vedly evidenci obyvatelstva, spadalo pod ně bytové hospodářství, ochrana lesů a půdy a také rostlinná a živočišná výroba, také mohly založit státní podnik. Jejich vyjádření si navíc musely vyžádat všechny jiné státní orgány při svých krocích dotýkajících se občanů dané obce.

Na změněnou politickou situaci po roce 1989 reagovala řada zákonů vydaných roku 1990, která postupně vedla k ukončení existence soustavy národních výborů v našem státě. Podle ústavního zákona č. 14/1990 Sb., o odvolání zastupitelských sborů a volbě nových poslanců NV, bylo změněno složení národních výborů na základě politické dohody orgánů Národní fronty s Občanským fórem. Ústavním zákonem č. 294/1990 Sb., kterým se mění a doplňuje ústavní zákon č. 100/1960 Sb., Ústava Československé socialistické republiky, a ústavní zákon č. 143/1960 Sb., o československé federaci, kterým se zkracuje volební období NV na 4 roky, se základem místní samosprávy v Draženově stala obec. Ustanovení o národních výborech bylo nahrazeno ustanovením o místní samosprávě a volební období Místního národního výboru Draženov bylo ukončeno dnem voleb do zastupitelstva obce, které se uskutečnily 24. listopadu 1990. Po vydání zákona ČNR č. 367/1990., o obcích (obecním zřízení), Místní národní výbor Draženov zanikl.

II. Vývoj a dějiny archivního fondu

První záznam o předání archivního materiálu MNV Draženov do SOkA Domažlice v prvotní evidenci archiválií SOkA Domažlice pochází z roku 1957. Podle protokolů o předání archiválií uložených v SOkA Domažlice ve spisu o fondu Místní národní výbor Draženov byly další písemnosti archivního fondu předány: dne 29. 6. 1971 - zápisy ze schůzí orgánů MNV, rozpočty, inventární knihy, účetní knihy z let 1948-1961 (4 svazky, 12 knih); dne 6. 5. 1976 - podací protokoly, zápisy ze schůzí orgánů MNV, písemnosti týkající se voleb, inventární knihy, rozpočtové materiály a korespondence z let 1960-1970; dne 13. 11. 1981 - úřední korespondence, zápisy orgánů MNV, účetní uzávěrky z let 1971-1976; dne 11. 9. 1985 - zápisy ze schůzí orgánů MNV, korespondence z let 1976-1979; dne 10. 6. 1996 - zápisy ze schůzí orgánů MNV, korespondence, rozpočtové skladby z let 1980-1990. Další protokol o předání dokumentů do SOkA Domažlice pochází ze dne 25. 4. 2001 a předmětem předání byly zápisy ze schůzí orgánů MNV, dokumenty týkající se voleb, organizační řády, obecní vyhlášky, plány práce, rozpočtové materiály a korespondence z let 1976-1990. Poslední archiválie předané do archivu v roce 2010 pod přírůstkovým číslem 49/2010 jsou evidenční listy obyvatel, evidence půdy a spisy týkající se demolic. Informace o uložení a nakládání s dokumenty u původce archivního fondu a podrobnější informace o předání archiválie do archivu se nedochovaly.

III. Archivní charakteristika archivního fondu

Archivní fond Místní národní výbor Draženov je uzavřeným fondem.

Spisy inv. č. 76 rozpočty pocházející ze stejných let nezahrnují zápisy stejného obsahu. Ze stejného důvodu byly v archivním fondu ponechány i peněžní deníky inv. č. 42 z let 1960-1963 a inv. č. 43 z let 1962-1967.

Podací protokoly se dochovaly z let 1947-1975 a mají formu zápisů došlých a odeslaných písemností zaznamenaných chronologicky za sebou tak, jak přicházely a byly odeslány z úřadovny MNV. Většina takto zapsaných spisů se nedochovala, ty zachovalé jsou mezerovité, neúplné a velmi zřídka opatřené prezentačním razítkem, na kterém je vyznačen pouze datum přijetí a číslo jednací.

Archivní fond Obecní úřad Draženov obsahuje archiválie, které svým časovým rozsahem zasahují do doby působení místního národního výboru v obci. Jedná se o kroniku obce z let

1976-1999, z archivního fondu Archiv obce Draženov přesahují kniha dražba z lesů z let 1935-1949, dvě účetní knihy a dále spisy, jejichž vedení bylo ukončeno v roce 1945: osoby v obci, matriční záležitosti a zemědělské záležitosti.

Z dochovaných archiválií je zřejmé, že v době svého vzniku nebyly u původce fondu důsledně evidovány a ukládány podle platných spisových plánů. Ukládací znaky nebyly na písemnostech vyznačovány, proto bylo při jejich pořádní použito umělé pořádací schéma.

V roce 1957 byl archivní fond uspořádán nevyhovujícím způsobem podle umělého pořádacího schématu. To vycházelo ze spisového plánu pro místní národní výbory vydaného Českým zemským ústředím v Praze v roce 1948. V roce 1992 byl fond pořádní podle umělého pořádacího schématu, vytvořeného na základě Ukládacího a skartačního plánu pro MNV, vypracovaného podle instrukce MV ČSR č. 12/1987 (Věstník vlády ČSR pro národní výbory 1987, část 7), a podle výsledku průzkumu spisové agendy na MNV Jesenná v roce 1987, v okrese Gottwaldov, dnes Zlín. S ohledem na předchozí pořádací práce bylo ponecháno zpracování spisů archivního fondu podle výše uvedeného schématu. V roce 2010 archivní soubor prošel konečnou úpravou podle Metodického pokynu pro inventární zpracování archivních fondů národních výborů ve Státním oblastním archivu v Plzni č. j. SOAP/006-3120/2007 a byla vytvořena archivní pomůcka. Archivní fond byl podle výše uvedené metodiky roděn na Orgány národního výboru a Úřad národního výboru. Skupina Orgány národního výboru obsahuje zápisy rady, zastupitelstva, komisí a aktivů národního výboru, bez ohledu na jejich fyzickou podobu. Podle zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, byly písemnosti zařazeny do dvou kategorií. Do první kategorie byly zařazeny zápisy ze schůzí pléna a rady a kroniky obcí, ostatní písemnosti byly zařazeny do kategorie druhé. Fyzický stav archivního souboru je dobrý, proto nejsou nutné konzervátorské ani restaurátorské zásahy. Jazykem fondu je čeština.

Příslušná karta EL NAD, sestavená na základě předběžné evidence, uvádí mylně časový rozsah fondu (1914) 1945-1990, počet evidenčních jednotek a metrůž. Rozdíl mezi tímto zápisem a skutečným stavem vznikl zjevně nesprávným původním zápisem do programu PEvA, pře-manipulováním fondu a přehodnocením diplomatických kategorií písemností.

Při pořádní a inventarizaci archivního fondu bylo celkem vyřazeno 1,27 bm písemností, z čehož 0,7 bm tvoří duplikáty a jednotliviny nearchivní povahy, tj. obalový materiál, prázdné formuláře apod. a 0,57 bm písemnosti vyřazené protokolem o vyřazení archiválií z evidencí NAD z důvodu přehodnocení významu ze dne 8. 12. 2010, č. j.: SOAP/010 - 0920/2010. Protokol je zařazen do spisu o fondu.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Vzhledem k nevelkému množství dochovaných písemností poskytují archiválie fondu Místní národní výbor Draženov omezené možnosti studijního a úředního využití. Informačně nejcennější zápisy ze schůzí pléna a ze schůzí rady MNV se zachovaly z let 1947-1990. Popisují činnost a historii MNV komplexně, činnost členů a funkcionářů národního výboru, dále zajišťování plnění plánů a dodávek zemědělské výroby určené k zásobování obyvatelstva v uvedeném časovém období. Studium finančního hospodaření MNV je umožněno dochovanými knihami a spisy ekonomického charakteru z let 1945-1990. Badatelsky nejzajímavějšími se jeví především dvě kroniky obce (i. č. 49, 50), spis týkající se věcí stavebních (inv. č. 94) a dále spis týkající se živcového lomu ve Ždánově z let 1974-1986. Obec měla převážně zemědělský charakter, což se odrazilo v rozsáhlosti dochovaných písemností z oblasti zemědělské výroby, živočišné i rostlinné.

Archivní fond Místní národní výbor Draženov obsahuje informace o politických, správních a hospodářských dějinách obce.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

Ve Státním okresním archivu Domažlice v roce 1957 archivní soubor Místní národní výbor Draženov uspořádal Matěj Šlais, v roce 1992 fond pořádal Viktor Mastný. Archivní pomůcku zpracovala a podle poslední platné metodiky inventární seznam zpracovala Miroslava Bauzová.

Horšovský Týn dne 25.

května 2011

Miroslava Bauzová

Seznam použitých pramenů a literatury

a) prameny

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice: inv. č. 505, sig. 142, k. č. 418

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice: inv. č. 508, sig. 162, k. č. 419

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice: inv. č. 152, sig. 173, k. č. 420

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice: inv. č. 725, sig. 053.1, k. č. 517

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice, inv. č. 725, sig. 053.1, k. č. 520

SOkA Domažlice, Okresní národní výbor Domažlice, inv. č. 963, sig. vnitř/8, k. č. 624

b) literatura

Statistický lexikon obcí v republice Československé. Praha: Ministerstvo vnitra a Státní úřad statistický na základě sčítání lidu z 1. prosince 1930, 1934.

Historický Lexikon obcí České republiky 1869–2005. I. a II. díl. Praha : 2006.

Seznam obcí v zemi českých podle správního rozdělení z 1. února 1949. Praha : 1949.

ČECHOVÁ Gabriela. Vývoj organizace a působnosti národních výborů v českých zemích 1945–1960: *Archivní časopis*, 1962, roč. 12, s. 129 - 153.

NUHLÍČEK Josef. Spisová služba národních výborů v letech 1945–1955. *Archivní časopis*, 1955, roč. 5, s. 135 - 146.

ŠMILAUEROVÁ Eva. Správní vývoj a diplomatika písemností okresních národních výborů v letech 1945–1960. *Sborník archivních prací*, 1982, ročník XXXII, s. 43 - 166.

ŠTROBLÍK Vladimír. Vývoj místních a městských národních výborů na území České republiky 1945–1990. *Archivní časopis*, 2001, roč. 51, s. 73 - 89.

FUSEK Jaroslav. *Organizace a působnost místních národních výborů : Příručka pro národní výbory.* Praha : 1947.

ŠULC Stanislav. *Národní výbory, vývoj, právní základy, poslání, práce.* Brno : 1946.

PROFOUS Antonín. *Místní jména v Čechách : I. - V. díl,* Praha : 1954.

Seznam použitých zkratek

AP	archivní pomůcka
akce Z	akce zvelebení
ČR	Česká republika
ČSČK	Československý svaz Červeného kříže
ČSSM	Československý svaz mládeže
EL NAD	evidenční list Národního archivního dědictví
ev. j.	evidenční jednotka
FNO	Fond národní obnovy
HTÚP	hospodářsko technické územní plánování
JAF	Jednotný archivní fond
JSČZ	Jednotný svaz českých zemědělců
JZD	jednotné zemědělské družstvo
k. č.	karton číslo
KNV	krajský národní výbor
KOVP	komise pro ochranu veřejného pořádku
KSČ	Komunistická strana Československa
MAV NF	místní akční výbor Národní fronty
MěNV	městský národní výbor
MH MNV	místní hospodářství místního národního výboru
MNV	místní národní výbor
MO KSČ	Místní organizace Komunistické strany Československa
MSK	místní správní komise
MV ČSR	Ministerstvo vnitra České socialistické republiky
NF	Národní fronta
NSS	Národní socialistická strana
NV	národní výbor
OB	osvětová beseda
ObÚ	obecní úřad
ONV	okresní národní výbor
SOAP	Státní oblastní archiv v Plzni
SOkA	státní okresní archiv
SPO	Svaz požární ochrany
SSM	Socialistický svaz mládeže
TJ	tělovýchovná jednota

Ú. l.	Úřední list
ÚV KSČ	Ústřední výbor Komunistické strany Československa
VŽ	výbor žen
ZDŠ	základní devítiletá škola

Inventární seznam

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
---------	-----------	-------	---------------	--------------

1. Orgány národního výboru

1		Zápisy ze schůzí pléna, rady a finanční komise	1947-1952	K 1
2		Zápisy ze schůzí pléna	1952-1990	N 1
3		Zápisy ze schůzí rady	1952-1953	K 2
4		Zápisy ze schůzí rady	1952-1970	N 2
4		Zápisy ze schůzí rady	1971-1986	N 3
4		Zápisy ze schůzí rady	1987-1990	N 4
5		Zápisy ze schůzí finanční komise	1957, 1986-1989	N 4
6		Zápisy ze schůzí finanční komise	1970-1971	K 3
7		Zápisy ze schůzí zemědělské komise	1956-1957	N 4
8		Zápisy ze schůzí zemědělské komise (do 11. 8. 1964)	1961-1964	K 4
9		Zápisy ze schůzí zemědělské komise (od 15. 9. 1964)	1964-1967	K 5
10		Zápisy ze schůzí komise pro ochranu veřejného pořádku	1959-1988	N 4
11		Zápisy ze schůzí bezpečnostní komise	1958-1960	K 6
12		Zápisy ze schůzí trestní a bezpečnostní komise	1961-1964	K 7
13		Zápisy ze schůzí školské a osvětově kulturní komise	1956	N 4
14		Zápisy ze schůzí školské a kulturní komise	1960-1964	K 8
15		Zápisy ze schůzí komise pro výstavbu	1961-1964	K 9
16		Zápisy ze schůzí stavební komise	1963-1989	N 4
17		Zápisy ze schůzí komise plánovací a rozpočtové	1960-1964	K 10
18		Zápisy ze schůzí výboru žen	1955-1960	N 4

2. Úřad národního výboru

I. Úřední knihy

A. Evidenční knihy

19		Evidence usnesení MNV	1975-1976	K 11
20		Evidence směn pozemků v rámci HTÚP	1951	K 12
21		Dotazník zemědělského plánování	1946	K 13
22		Evidence vysvědčení zachovalosti	(1941) 1945-1951	K 14
23		Inventární kniha	1954	K 15
24		Inventární kniha	1955	K 16
25		Inventární kniha	1960	K 17
26		Inventární kniha	1961	K 18

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
27		Inventární kniha - svazek 1	1965	K 19
28		Inventární kniha - svazek 2	1965	K 20
29		Inventární kniha - SPO	1965	K 21
30		Inventární kniha	1965	K 22

B. Účetní knihy

31		Hlavní kniha	1950	K 23
32		Hlavní kniha	1951	K 24
33		Hlavní kniha	1952	K 25
34		Hlavní kniha	1953	K 26
35		Hlavní kniha	1970	K 27
36		Likvidační strazza	1946-1950	K 28
37		Peněžní deník	1954	K 29
38		Peněžní deník	1955	K 30
39		Peněžní deník	1956	K 31
40		Peněžní deník	1957	K 32
41		Peněžní deník	1958-1959	K 33
42		Peněžní deník	1960-1963	K 34
43		Peněžní deník	1962-1967	K 35
44		Pokladní kniha	1980	K 36
45		Pokladní kniha	1981-1987	K 37
46		Knih pohledávek	1988	K 38
47		Knih pohledávek	1989	K 39
48		Knih pohledávek	1990	K 40

C. Pamětní knihy

49		Pamětní kniha obce	(1914) 1945-1954	K 41
50		Kronika obce	1955-1975	K 42

II. Spisový materiál

A. Podací protokoly

51		Podací protokol (do 6. 11. 1948)	1947-1948	R 1
52		Podací protokol (od 8. 11. 1948)	1948-1950	R 2
53		Podací protokol	1951-1952	R 3
54		Podací protokol	1958-1967	R 4
55		Podací protokol (do 26. 11. 1971)	1968-1971	R 5
56		Podací protokol (od 1. 12. 1971)	1971	R 6
57		Podací protokol	1972-1975	R 7

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
58		Podací protokol	1976-1981	R 8

B. Spisy

Všeobecné záležitosti, činnost NV

59		Organizace, členění, působnost NV (seznamy členů a funkcionářů, rezignace na funkce, zaměstnanci NV atd.)	1945-1990	N 5
60		Směrnice a pokyny nadřízených orgánů	1945-1990	N 5
61		Národnostní politika, odsun Němců	1945	N 5
62		Posudky a smlouvy (hospodářské, kupní, převodní atd.)	1945-1986	N 6
63		Statistika, výkaznictví (výkazy o místních komunikacích, o osvětě, o základních prostředcích atd.)	1965-1989	N 6
64		Socialistické soutěžení, zvelebení obce (akce "Z" apod.)	1953-1985	N 6
65		Hodnocení, rozborů (práce poslanců, komisí, plenárního zasedání MNV, spisové služby atd.)	1960-1987	N 6
66		Živelní pohromy (lesní požár, přeplnění rybníka)	1969, 1987	N 6
67		Trestní záležitosti	1952-1973	N 7
68		Notářské záležitosti	1968-1983	N 7
69		Majetek nabývaný státem, jeho evidence	1945, 1953	N 7
70		Inventarizace majetku	1954-1990	N 7
71		Volby	1946-1981	N 8
72		Občanské výbory (plány práce, zápisy ze schůzí atd.)	1962-1990	N 9
73		Prověrky a revize	1953-1990	N 9
74		Plány práce MNV	1961-1990	N 9
75		Elektrizace, telefonizace, rozhlas	1945-1986	N 9

Finance

76		Rozpočty	1945-1979	N 10
76		Rozpočty	1950-1990	N 11
77		Dávky, daně, poplatky	1947-1970	N 12
78		Věci konfiskační, Fond národní obnovy (příhlášky k soupisu nepřátelského majetku)	1946	N 12
79		Pojišťovnictví, spořitelny, půjčky	1945-1974	N 12

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
Zemědělství, lesní a vodní hospodářství				
80		Půda, půdní fond, změny kultur (soupisy ploch kultur a osevu, vynětí půdy ze zemědělského fondu atd.)	1945-1987	N 12
81		Evidence půdy, převody a nájmy (příděly půdy)	1948-1985	N 12
82		Zemědělství (soupisy hospodářského zvířectva, soupisy osob činných v zemědělství atd.)	1945-1985	N 12
83		Soukromí zemědělci, včelařství	1966-1974	N 13
84		Zemědělské družstevnictví (seznam zaměstnanců atd.)	1949-1971	N 13
85		Dodávky a výkup zemědělských výrobků	1945-1971	N 13
86		Vodní hospodářství (meliorace, studny atd.)	1950-1987	N 13
87		Lesy, honitba (myslivost)	1947-1987	N 13
88		Ochrana životního prostředí	1974-1976	N 13
Místní hospodářství, obchod, doprava				
89		Živnosti	1945-1973	N 14
90		Místní provozovny	1945-1990	N 14
91		Bytová výstavba, hospodaření s byty	1954-1989	N 14
92		Doprava, silnice (cestovní ruch)	1946-1987	N 14
93		Technické služby, komunální odpad	1986-1987	N 14
Výstavba a územní plánování				
94		Věci stavební (oprava fary, školy, novostavby komunikací, RD atd.)	1945-1969	N 14
94		Věci stavební (oprava požární zbrojnice, novostavby zemědělských budov, RD atd.)	1970-1979	N 15
94		Věci stavební (zemědělská zařízení, RD, rekreační chaty atd.)	1980-1989	N 16
95		Geodézie a kartografie	1948-1974	N 17
96		Těžební a podobné práce (lom na živec Ždánov)	1974-1986	N 17
97		Evidence nemovitostí	1945-1985	N 17
Kultura, církev, školství				
98		Kulturní akce (plán kulturních akcí atd.)	1945-1987	N 17
99		Kroniky, pamětní knihy	1945	N 17
100		Kulturní zařízení (knihovna, OB) a kulturní památky (pomník padlých, lidová architektura)	1945-1986	N 17
101		Církevní záležitosti	1952	N 17

Inv. č.	Signatura	Obsah	Časový rozsah	Číslo ev. j.
102		Školství (organizační a hospodářské záležitosti školy, dozor na školu a její zařízení)	1945-1986	N 17

Zdravotnictví a sociální zabezpečení

103		Hygiena (včetně veterinární hygieny)	1968-1970	N 17
104		Sociální poměry, důchodové zabezpečení, péče o rodiny a děti (seznam důchodců, zápisy z hovorů s mládeží atd.)	1945-1988	N 17

Požární ochrana a vnitřní správa

105		Požární ochrana (senam dobrovolných hasičů, požární kontroly, prohlídky) a vnitřní správa (jednací řády, vnitřní vyhlášky atd.)	1967-1990	N 17
106		Dobrovolné organizace (složky NF, KSČ, ČSSM, ČSČK, TJ Budovatel atd.)	1952-1984	N 17
107		Věci vojenskosprávní	1946, 1968-1989	N 17
108		Národní spolehlivost	1946	N 17
109		Evidence obyvatel (domovské právo, matriční záležitosti)	1945-1990	N 17
110		Předarchivní péče (spisový řád, návrh na skartaci)	1976, 1985	N 17
111		Systém číslování domů	1970	N 17
112		Ochrana veřejného pořádku	1945-1986	N 17
113		Čestná občanství, vyznamenání	1965-1987	N 17
114		Veřejné sbírky (na nové Lidice, na Masarykovu ligu proti tuberkuloze)	[1945]-[1950]	N 17

Název archivní pomůcky: Místní národní výbor Draženov
Značka fondu: MNV Draženov
Časový rozsah: (1914) 1945-1990
Počet evidenčních jednotek: 67 (42 úředních knih, 8 podacích protokolů, 17 kartonů)
Počet inventárních jednotek: 114
Rozsah v bm: 2,18
Stav ke dni: 25. 5. 2011
Zpracovatel(é) archivního souboru: Miroslava Bauzová
Zpracovatel(é) archivní pomůcky: Miroslava Bauzová
Počet stran: 19
Počet exemplářů: 4
Schválil: Mgr. Radka Kinkorová
dne 25.5. 2011 - č.j. SOAP/010 - 0400/2011